

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 524

Phẩm 26: PHƯƠNG TIỆN THIỆN XẢO (2)

Bấy giờ Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát thành tựu phương tiện thiện xảo như vậy phát tâm hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột đã trải qua bao nhiêu thời gian?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát ấy phát tâm hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột đã trải qua vô số trăm ngàn ức triệu kiếp.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát thành tựu phương tiện thiện xảo như vậy, đã từng gần gũi cúng dường bao nhiêu Đức Phật?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát đã từng gần gũi cúng dường hằng hà sa Đức Phật.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát thành tựu phương tiện thiện xảo như vậy đã trồng những căn lành vì diệu gì?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát từ lúc phát tâm đến nay không có căn lành nào xuất phát từ Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa mà không tinh tấn tu hành viên mãn. Nhờ đó mà thành tựu phương tiện thiện xảo như vậy.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát thành tựu phương tiện thiện xảo như vậy rất là hy hữu.

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông đã nói! Các Đại Bồ-tát thành tựu phương tiện thiện xảo như vậy rất là hy hữu.

Thiện Hiện nên biết, giống như mặt trời, mặt trăng vận chuyển

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

chiếu sáng khắp bốn đại châu thế giới làm các công việc. Tất cả các loài hữu tình, vô tình có mặt trong đó theo thế lực của ánh sáng ấy mà di chuyển và thành tựu việc của mình. Cũng vậy, Bát-nhã ba-la-mật-đa chiếu sáng năm pháp Ba-la-mật-đa khác làm các sự nghiệp. Năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... theo thế lực của Bát-nhã ba-la-mật-đa mà thành tựu việc của mình.

Thiện Hiện nên biết, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... đều nhờ Bát-nhã ba-la-mật-đa nhiếp thọ mới được gọi là Ba-la-mật-đa. Giống như Chuyển luân vương, nếu không có bảy báu thì không gọi là Chuyển luân vương. Cần phải đầy đủ bảy báu mới gọi là Chuyển luân vương. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... nếu là Bát-nhã ba-la-mật-đa thì không được gọi là Ba-la-mật-đa. Phải nhờ Bát-nhã ba-la-mật-đa nhiếp thọ nên mới được gọi là Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện nên biết, ví như có người nữ xinh đẹp, giàu có, nếu không được chồng mạnh mẽ bảo vệ thì dễ bị người xấu làm nhục. Nếu cô ta có người chồng mạnh mẽ bảo vệ thì không bị người xấu làm nhục. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... cũng như thế nếu không có sức của Bát-nhã ba-la-mật-đa bảo hộ thì dễ bị Thiên ma và quyến thuộc của chúng phá hoại, ngăn cản. Nếu được Bát-nhã ba-la-mật-đa bảo hộ thì tất cả Thiên ma và quyến thuộc của chúng không thể nào phá hoại và ngăn cản được.

Thiện Hiện nên biết, ví như quân tướng dũng mãnh nhuần nhuyễn binh pháp, khéo chuẩn bị đầy đủ những loại áo giáp, đao, gậy kiên cố thì oán địch nước bên cạnh không thể nào xâm lăng được. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... nếu không là Bát-nhã ba-la-mật-đa thì quyến thuộc Thiên ma, kẻ tăng thượng mạn cho đến những Bồ-tát thuộc Chiên-đồ-la không thể nào phá hoại được.

Thiện Hiện nên biết, ví như các vua nhỏ trong châu Thiệm-bộ, tùy thời đến triều kiến Chuyển luân thánh vương, theo Chuyển luân thánh vương để được dạo chơi cảnh đẹp. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... theo hỗ trợ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhờ thế lực của Bát-nhã ba-la-mật-đa hướng dẫn nên mau hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thiện Hiện nên biết, ví như các con sông ở phía Đông châu

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thiệm-bộ đều chảy về sông Hằng, từ sông Hằng mà chảy vào biển lớn. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa hướng dẫn nên có thể đạt đến quả vị Giác ngộ cao tột.

Thiện Hiện nên biết, ví như tay phải của người có thể làm mọi việc, cũng như vậy, Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể dẫn dắt tất cả pháp thiện thù thắng.

Thiện Hiện nên biết, ví như tay trái của người làm việc không thuận tiện, cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa trước không thể phát sinh pháp thiện thù thắng.

Thiện Hiện nên biết, ví như các dòng sông, bất cứ lớn nhỏ, nếu chảy vào biển lớn thì đều cùng một vị mặn. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... cần phải nhập vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thì mới có thể chứng đắc trí Nhất thiết trí. Do sự chứng đắc này nên gọi là đến bờ bên kia.

Thiện Hiện nên biết, ví như Chuyển luân vương đi đến đâu đều có bốn bộ quân tùy tùng, bánh xe báu thì đi trước dẫn đầu. Vua và bốn bộ quân nghĩ đến ăn uống thì bánh xe liền dừng lại. Sau khi ăn uống xong, vua nghĩ đến đi thì bánh xe liền đi trước. Bánh xe ấy đi hay dừng đều theo ý muốn của vua. Đi đến phương nào, bánh xe không đi trước. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... cùng các pháp lành muốn hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột, cốt yếu phải lấy Bát-nhã ba-la-mật-đa dẫn đầu đi trước; tiến hay dừng không bao giờ lìa bỏ nhau. Nếu đến quả vị Phật cũng không đến trước.

Thiện Hiện nên biết, ví như Chuyển luân vương đầy đủ bảy báu, muốn đi đâu đều có bốn bộ quân bảy báu trước sau hộ tống. Bảy giờ, mặc dầu bánh xe báu đi đầu tiên nhưng nó không phân biệt tướng trước sau. Cũng vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa trước cùng với pháp lành muốn hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột, nhất định lấy Bát-nhã ba-la-mật-đa dẫn đầu. Nhưng Bát-nhã ba-la-mật-đa này không nghĩ rằng: “Ta dẫn đầu năm pháp Ba-la-mật-đa kia, ta đi trước hết và cách Ba-la-mật-đa kia tùy tùng theo ta.” Năm pháp Ba-la-mật-đa cũng không nghĩ: “Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa ở trước chúng ta, chúng ta đi theo sau.” Vì sao? Vì tự tánh của sáu pháp Ba-la-mật-đa và tất cả pháp đều là không, không thể tạo tác, không có chủ thể, hư giả không thật, trống không, không sở hữu, không có

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

tướng tự tại. Ví như sóng nắng, bóng sóng, trăng dưới nước, sự chuyển hóa, mộng... Trong đó hoàn toàn không có tác dụng phân biệt và không có thể tướng chân thật.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa:

–Bạch Thế Tôn, nếu tự tánh của tất cả pháp đều không, hoàn toàn không có tác dụng và không có thể tướng chân thật, thì các Đại Bồ-tát làm sao tu học sáu pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... để chứng quả vị Giác ngộ cao tột?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Khi các Đại Bồ-tát siêng năng tu học sáu pháp Ba-la-mật-đa, thường nghĩ rằng: “Hữu tình ở thế gian, tâm luôn luôn điên đảo, đắm chìm trong khổ sinh tử, không thể tự thoát được. Nếu ta không tu thắng hạnh bằng phương tiện thiện xảo thì không thể cứu vớt khổ sinh tử của họ. Ta phải vì các loài hữu tình kia mà siêng năng tu phương tiện thiện xảo Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, mau hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tột, cứu vớt đại khổ sinh tử cho các hữu tình.”

Sau khi nghĩ vậy, Đại Bồ-tát vì các hữu tình mà xả bỏ tất cả những vật bên trong lẫn bên ngoài. Xả bỏ rồi, lại nghĩ: “Đối với những vật này, ta hoàn toàn không có gì để xả bỏ. Vì sao? Vì tự tánh của vật trong lẫn ngoài này đều không, không có gì xả bỏ, chẳng phải của riêng ta.” Nhờ sự quán sát-này, Đại Bồ-tát ấy tu Bồ thí ba-la-mật-đa mau được viên mãn, chóng chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Đại Bồ-tát ấy vì các hữu tình, trọn đời không phạm giới. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy thường nghĩ như vậy: “Ta vì các hữu tình mà cầu đạt đến quả vị Giác ngộ cao tột, quyết định không nên sát sinh cho đến tà kiến, cũng nhất định không cầu cảnh diệu dục và lạc thú của chư Thiên, cũng nhất định không cầu quả vị Nhị thừa chỉ tự giải thoát.” Nhờ sự quán sát-này, Đại Bồ-tát ấy tu hành Tịnh giới ba-la-mật-đa mau được viên mãn, chóng chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Đại Bồ-tát ấy vì các hữu tình nên không sân giận. Giả sử luôn bị người hủy báng, mạ nhục, cắt xẻ thân ra từng mảnh, chịu nhiều khổ đau, nhưng không khởi một tâm niệm ác. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy quán sát cả âm thanh như tiếng vọng trong hang, quán sắc như đồng bọt nước, nên không sân giận họ. Nhờ sự quán sát-này, Đại

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bồ-tát tu hành An nhẫn ba-la-mật-đa mau được viên mãn, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Đại Bồ-tát ấy vì các hữu tình mà siêng năng cầu pháp lành cho đến khi đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Trong thời gian đó, không bao giờ lười biếng. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy thường nghĩ rằng: “Nếu ta lười biếng thì không thể cứu vớt tất cả hữu tình xa lìa đại khổ sinh tử, cũng không thể nào đắc trí Nhất thiết trí.” Nhờ quán sát như vậy, Đại Bồ-tát ấy tu hành Tinh tấn ba-la-mật-đa mau được viên mãn, chóng chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Đại Bồ-tát ấy vì các hữu tình nên siêng năng tinh tấn tu thẳng định cho đến quả vị Giác ngộ cao tột, không bao giờ có tâm loạn động như tham, sân, si... Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy thường nghĩ: “Nếu ta khởi tâm loạn động bằng tham, sân, si thì không thể thành tựu việc làm lợi ích cho mọi người, cũng không thể chứng đắc sở cầu là quả vị Phật.” Nhờ quán sát như vậy, Đại Bồ-tát này tu hành Tĩnh lự ba-la-mật-đa mau được viên mãn, chóng chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Đại Bồ-tát ấy vì các hữu tình, không lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa cho đến quả vị Giác ngộ cao tột, luôn siêng năng tinh tấn tu học tuệ vi diệu thù thắng. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát thường nghĩ: “Nếu lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa thì ta không thể đem lại sự thành tựu cho hữu tình, cũng không có thể chứng quả vị Giác ngộ cao tột.” Nhờ quán sát như vậy, Đại Bồ-tát ấy tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa mau được viên mãn, chóng chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Do nhân duyên này, mặc dầu tự tánh của tất cả pháp đều không, hoàn toàn không có tác dụng, không có thể tướng chân thật, nhưng các Đại Bồ-tát siêng năng tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa thì cũng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu sáu pháp Ba-la-mật-đa này, tánh không khác nhau, đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa nhiếp thọ thì tại sao nói Bát-nhã ba-la-mật-đa đối với năm pháp Ba-la-mật-đa là tối thắng, là tôn quý, là vi diệu, là không gì trên?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông đã nói! Sáu pháp Ba-

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

la-mật-đa là Bồ thí... tánh không khác nhau. Tất cả đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa nhiếp thọ. Nếu không có Bát-nhã ba-la-mật-đa nhiếp thọ thì năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... không được gọi là Ba-la-mật-đa, cần phải nương vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thì năm pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... mới được gọi là Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện nên biết, có loài hữu tình mặc dầu có những thân thể với màu sắc khác nhau, nhưng đến gần với núi lớn Diệu cao thì đều cùng một màu. Như vậy, năm pháp Ba-la-mật-đa trước mặc dầu có những phẩm loại khác nhau nhưng đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa nhiếp thọ đều nhờ Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tu hành được thành tựu viên mãn, tất cả đều nhập vào Bát-nhã ba-la-mật-đa, không nên đặt ra những tên sai khác.

Lại nữa, năm pháp Ba-la-mật-đa trước nương vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mới có thể chứng đắc trí Nhất thiết trí, mới được gọi là đến bờ bên kia. Cho nên sáu pháp Ba-la-mật-đa đều đồng một vị, tánh không khác nhau, không nên đặt ra đây là Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì sáu pháp Ba-la-mật-đa đều có thể chứng đắc trí Nhất thiết trí, đều đến bờ bên kia, tánh không khác nhau. Do đó mà sáu pháp Ba-la-mật-đa là Bồ thí... không nên đặt ra tên gọi khác nhau.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

Bạch Thế Tôn, Ba-la-mật-đa và tất cả pháp theo thật nghĩa đều không có sự khác nhau giữa đây kia, hơn kém... Vậy sao nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa đối với năm pháp Ba-la-mật-đa là tối thắng, là tôn quý, là vi diệu, là không gì trên?

Phật dạy:

—Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông đã nói! Nếu theo thật nghĩa thì Ba-la-mật-đa và tất cả pháp đều không khác nhau giữa đây kia, hơn kém, chỉ căn cứ vào sự tác dụng của lời nói thế tục mà nói có sự khác nhau giữa đây kia, hơn kém và đặt ra có Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa là vì muốn độ thoát các loài hữu tình. Tác dụng thế tục là sinh, già, bệnh, chết, nhưng sinh, già, bệnh, chết, của các loài hữu tình đều chẳng thật có, chỉ là giả lập mà thôi. Vì sao? Vì hữu tình không, nên biết các pháp đều không sở hữu. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không đạt tất cả pháp hoàn toàn không sở hữu, nên

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

có thể cứu vớt tác dụng thế tục sinh, già, bệnh, chết của hữu tình. Do đó nên nói, đối với năm pháp Ba-la-mật-đa thì Bát-nhã ba-la-mật-đa rất tối thắng, tôn quý, vi diệu, vô thượng.

Thiện Hiện nên biết, giống như Chuyển luân vương có ngọc nữ báu. Đối với loài người thì ngọc nữ báu ấy rất tối thắng, tôn quý, vi diệu, vô thượng. Cũng vậy, đối với năm pháp Ba-la-mật-đa thì Bát-nhã ba-la-mật-đa rất tối thắng, tôn quý, vi diệu, vô thượng.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, vì sao Như Lai chỉ luôn khen ngợi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, đối với các Ba-la-mật-đa kia như Bồ thí là tối thắng, tôn quý, vi diệu, vô thượng?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa này tóm thu tất cả pháp, hòa hợp, nhập vào trí Nhất thiết trí, an trụ bất động, dùng vô sở đắc làm phương tiện.

Cụ thọ Thiện hiện thưa:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế có nắm bắt, hay xả bỏ các pháp lành không?

Phật dạy:

–Không! Đối với tất cả pháp, Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế không nắm bắt, không xả bỏ. Vì sao? Vì tự tánh của tất cả pháp đều không, hoàn toàn chẳng thể nắm bắt được và không thể xả bỏ.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế không nắm bắt, không xả bỏ những pháp nào?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế không nắm bắt, không xả bỏ sắc cho đến trí Nhất thiết trí.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế, tại sao Bồ-tát không nắm bắt, không xả bỏ sắc cho đến trí Nhất thiết trí?

Phật dạy:

–Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế không tư duy về sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí. Cho nên không nắm bắt, không xả bỏ sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, vì sao Bát-nhã ba-la-mật-đa không tư duy sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa này đối với sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí, không tư duy tất cả tướng, cũng không tư duy về tất cả sở duyên. Cho nên không tư duy về tất cả sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát không tư duy về sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí thì làm sao tăng trưởng sự gieo căn lành? Nếu không viên mãn Ba-la-mật-đa? Thì làm sao chứng đắc trí Nhất thiết trí?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Nếu Đại Bồ-tát ấy có thể làm tăng trưởng sự gieo trồng căn lành đã gieo trồng được tăng trưởng nên có thể viên mãn Ba-la-mật-đa. Vì Ba-la-mật-đa được viên mãn nên liền chứng đắc trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì các Đại Bồ-tát không tư duy về các sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí thì mới có thể tu đầy đủ các hạnh Đại Bồ-tát và chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, vì nhân duyên gì mà các Đại Bồ-tát không tư duy các sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí mới có thể tu đầy đủ các hạnh Đại Bồ-tát và chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Các Đại Bồ-tát nếu tư duy sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí thì có sở đắc. Vì có sở đắc nên bị vướng vào ba cõi. Nếu vướng vào ba cõi thì không thể tu đầy đủ các hạnh Đại Bồ-tát, chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Nếu Đại Bồ-tát không tư duy về sắc, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí thì không có sở đắc. Vì không có sở đắc nên không bị vướng vào ba cõi. Vì không vướng vào ba cõi nên có thể tu đầy đủ các hạnh Đại Bồ-tát, chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Cho nên này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát muốn tu đầy đủ các hạnh của Đại Bồ-tát, mau chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, thì nên

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, không nên tư duy đắm nhiễm vào các pháp.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát muốn siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì phải trụ vào đâu?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Nếu Đại Bồ-tát muốn siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì không nên trụ vào sắc cho đến trí Nhất thiết trí.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, vì lý do gì mà Đại Bồ-tát muốn siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không nên trụ vào sắc cho đến trí Nhất thiết trí?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Nếu Đại Bồ-tát siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì không nên chấp trước vào tất cả pháp, không nên trụ vào sắc cho đến trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy không thấy có pháp nào để chấp trước và để an trụ.

Như vậy này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát ấy dùng không chấp trước và không an trụ làm phương tiện nên có thể siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Thiện Hiện nên biết, nếu Đại Bồ-tát nghĩ: “Không chấp trước, không an trụ như thế mà siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì đó tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu ta không chấp trước, không an trụ như thế mà siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì đó là tu Bát-nhã ba-la-mật-đa, là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa.” Đại Bồ-tát ấy do nghĩ chấp tướng như thế là xa lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu xa lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa là xa lìa Bồ thí ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không chấp trước tất cả pháp, chẳng phải Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có sự chấp trước và tánh chấp trước. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa hoàn toàn không có sự tánh để có thể chấp trước các pháp.

Cho nên này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đối với tất cả pháp và Bát-nhã ba-la-mật-đa đều không chấp trước.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thiện Hiện nên biết, khi Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tưởng như vậy: “Đây là Bát-nhã ba-la-mật-đa. Ta hành Bát-nhã ba-la-mật-đa tức là hành tất cả thật tướng của tất cả pháp.” Do tưởng như vậy nên Đại Bồ-tát liền thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa tức là thoái lui Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là căn bản của tất cả pháp trắng. Nếu thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa là thoái lui tất cả pháp trắng.

Thiện Hiện nên biết, nếu Đại Bồ-tát nghĩ: “Bát-nhã ba-la-mật-đa này bao gồm Bồ thí ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí” thì Đại Bồ-tát ấy làm thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa thì không thể nhiếp thọ Bồ thí ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì không xa lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa thì có thể giữ gìn tất cả pháp phần Bồ-đề và có thể chứng đắc trí Nhất thiết trí.

Thiện Hiện nên biết, nếu Đại Bồ-tát nghĩ: “An trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa thì nhất định được thọ ký quả vị Giác ngộ cao tột”, do nghĩ như vậy, Đại Bồ-tát ấy đã làm thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa thì không được thọ ký quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Vì không lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa thì được thọ ký quả vị Giác ngộ cao tột. Thiện Hiện nên biết, nếu Đại Bồ-tát nghĩ: “An trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thì có thể dẫn phát Bồ thí ba-la-mật-đa, cho đến dẫn phát đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả”, do nghĩ như vậy, Đại Bồ-tát ấy đã thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa thì không thể dẫn phát Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến dẫn phát đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả. Vì sao? Vì không lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa mới có thể dẫn phát an trú thắng pháp.

Thiện Hiện nên biết, nếu Đại Bồ-tát suy nghĩ: “Phật biết các pháp, không có tướng nhiếp thọ, tự chứng quả vị Giác ngộ cao tột. Chứng Bồ-đề rồi giảng nói, chỉ bày thật tướng các pháp cho các hữu tình”, do nghĩ như vậy, Đại Bồ-tát ấy làm thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Vì sao? Vì đối với pháp, Như Lai không biết, không hay, không nói, không chỉ dạy. Vì sao? Vì thật tánh của các pháp không thể hay, biết, không thể đặt bày, thì làm sao có người hay,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

biết, nói, chỉ dạy tất cả pháp. Nếu nói thật có người hay, biết, nói, chỉ dạy tất cả pháp thì không có điều đó.

Bấy giờ Cụ thọ Thiện Hiện thưa:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, làm thế nào để xa lìa các sai lầm đó?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Các Đại Bồ-tát nếu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa nghĩ như vậy: “Tất cả pháp đều không sở hữu nên chẳng thể nắm bắt được. Nếu các pháp đều không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được thì cũng không có người đang chứng Đẳng giác, cũng không có sự giảng nói, chỉ dạy”, đó là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, lìa bỏ các lỗi lầm. Nếu các Đại Bồ-tát chấp pháp không sở hữu, pháp chẳng thể nắm bắt được, đó là lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không chấp trước, không giữ gìn tất cả pháp. Nếu có chấp trước, có giữ gìn các pháp tức là lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa là xa lìa hay không xa lìa? Cho đến Bồ thí ba-la-mật-đa đối với Bồ thí ba-la-mật-đa là xa lìa hay không xa lìa? Nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí đối với trí Nhất thiết trí là xa lìa hay không xa lìa?

–Bạch Thế Tôn, nếu Bát-nhã ba-la-mật-đa đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa đều xa lìa hay không xa lìa thì làm thế nào Đại Bồ-tát không chấp trước việc làm phát sinh, Bát-nhã ba-la-mật-đa? Cho đến Bồ thí ba-la-mật-đa đối với Bồ thí ba-la-mật-đa đều xa lìa hay không xa lìa thì làm thế nào Đại Bồ-tát không chấp trước việc làm phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa? Nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí đối với trí Nhất thiết trí đều xa lìa hay không xa lìa, làm thế nào Đại Bồ-tát không chấp trước việc làm phát sinh trí Nhất thiết trí?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Bát-nhã ba-la-mật-đa đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng phải xa lìa, chẳng phải không xa lìa, cho nên Đại Bồ-tát không chấp trước việc làm phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa. Như vậy cho đến Bồ thí ba-la-mật-đa đối với Bồ thí ba-la-mật-đa chẳng phải xa lìa, chẳng phải không xa lìa, cho nên Đại Bồ-tát không chấp trước việc làm

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

phát sinh Bồ thí ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí đối với trí Nhất thiết trí chẳng phải xa lìa, chẳng phải không xa lìa, cho nên Đại Bồ-tát không chấp trước việc làm phát sinh trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì chẳng phải tự tánh, chẳng phải lìa tự tánh mà có thể làm phát sinh việc an trụ tự tánh.

Lại nữa này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không chấp trước sắc, nói đây là sắc, sắc thuộc về cái kia. Nói rộng cho đến không chấp trước trí Nhất thiết trí, nói đây là trí Nhất thiết trí, trí Nhất thiết trí này thuộc về cái kia. Vì Đại Bồ-tát ấy không chấp trước tất cả pháp như thế nên có thể làm phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa, cho đến có thể làm phát sinh trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa chấp trước vào các pháp, nói đây là pháp, pháp này thuộc về cái kia, thì không thể tùy ý làm phát sinh sự an trụ công đức thù thắng.

Lại nữa này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa không quán sắc là thường hay vô thường, là vui hay khổ, là ngã hay vô ngã, là tịnh hay bất tịnh, là không hay bất không, là xa lìa hay không xa lìa... cho đến không quán trí Nhất thiết trí là thường hay vô thường, là vui hay khổ, là ngã hay vô ngã, là tịnh hay bất tịnh, là không hay bất không, là xa lìa hay không xa lìa... Đại Bồ-tát ấy không quán sát tất cả pháp như vậy thì có thể làm phát sinh Bát-nhã ba-la-mật-đa, cho đến có thể làm phát sinh trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì nếu Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa quán sát các pháp là thường hay vô thường, là vui hay khổ, là ngã hay vô ngã, là tịnh hay bất tịnh, là không hay bất không, là xa lìa hay không xa lìa, thì không thể tùy ý làm phát sinh sự an trụ công đức thù thắng.

Lại nữa này Thiện Hiện, nếu các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa tức là tu hành Bồ thí ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến cũng tu hành trí Nhất thiết trí.

Lại nữa này Thiện Hiện, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đi chỗ nào thì tất cả Ba-la-mật-đa và tất cả pháp phần Bồ-đề đều đi theo. Nếu Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đến đâu thì tất cả Ba-la-mật-đa và tất cả pháp phần Bồ-đề khác cũng đến đó. Giống như Chuyển luân vương đi đâu thì đều có bốn bộ quân dũng mãnh tùy tùng. Nếu Chuyển luân vương đến đâu thì đều có bốn bộ quân dũng mãnh theo

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

đến đó. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng vậy, đi đâu, đến đâu thì năm Ba-la-mật-đa là Bồ thí... và các pháp phần Bồ-đề khác đều đi theo hoàn toàn đạt đến trí Nhất thiết trí. Giống như người đánh xe giỏi, điều khiển xe tứ mã tránh xa đường hiểm mà đi vào đường chánh tùy theo ý muốn đi đến nơi đến chốn. Cũng vậy, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này giỏi điều khiển tất cả Ba-la-mật-đa và tất cả pháp phần Bồ-đề khác, tránh xa con đường nguy hiểm từ sinh tử đến Niết-bàn, mà đi trên con đường chân chánh, tự lợi lợi tha để đạt đến sở cầu là trí Nhất thiết trí.

Khi ấy, Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, đối với các Đại Bồ-tát thì thế nào là đạo? Thế nào là chẳng phải đạo?

Phật dạy:

–Đạo của Thanh văn, Độc giác, đạo của phàm phu thì chẳng phải là đạo của Bồ-tát. Vì nương vào đây không thể đạt đến trí Nhất thiết trí. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa làm phát sinh tất cả pháp phần Bồ-đề. Đạo của Đại Bồ-tát ấy dựa vào đây, nhất định đạt đến trí Nhất thiết trí.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa xuất hiện trên thế gian là một Đại sự, nghĩa là thị hiện tướng đạo, tướng chẳng phải đạo của chúng Đại Bồ-tát, để các Đại Bồ-tát ấy biết đạo hay chẳng phải đạo mà mau chứng đắc trí Nhất thiết trí.

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông nói! Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa xuất hiện trên thế gian là việc lớn, nghĩa là thị hiện tướng đạo, chẳng phải đạo để các Đại Bồ-tát ấy biết đạo hay chẳng phải đạo mà mau chứng đắc trí Nhất thiết trí.

Lại nữa này Thiện Hiện, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa xuất hiện ra đời là một việc lớn, nghĩa là độ thoát vô lượng, vô số, vô biên hữu tình để đạt được lợi ích an vui thù thắng.

Thiện Hiện nên biết, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa mặc dầu làm ra vô lượng việc lợi lạc cho người, nhưng không chấp giữ vào đó.

Thiện Hiện nên biết, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa mặc dầu thị

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

hiện sự nghiệp đã làm nhưng không chấp lấy sắc, thọ, tưởng, hành, thức; cho đến không chấp lấy trí Nhất thiết trí; cũng không chấp lấy những sự nghiệp của Thanh văn, Độc giác làm ra.

Thiện Hiện nên biết, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa mặc dầu dẫn đầu tất cả chúng Đại Bồ-tát để hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt, xa lìa quả vị Thanh văn, Độc giác nhưng đối với các pháp thì không sinh, không diệt, vì lấy tánh của pháp trụ làm định lượng.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nếu đối với tất cả pháp không sinh, không diệt thì tại sao khi các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì các hữu tình, phải hành Bố thí, giữ Tịnh giới, chịu An nhẫn, siêng năng Tinh tấn, nhập Tĩnh lự, tu Bát-nhã?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa với trí Nhất thiết trí, vì các hữu tình nên hành Bố thí, giữ Tịnh giới, chịu An nhẫn, siêng năng Tinh tấn, nhập Tĩnh lự, tu Bát-nhã. Đại Bồ-tát ấy đem căn lành này bình đẳng san sẻ cho các hữu tình, cùng hồi hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt. Đại Bồ-tát ấy đem căn lành này hồi hưởng đến quả vị Giác ngộ cao tốt thì tu sáu pháp Ba-la-mật-đa mau được viên mãn; cũng tu Từ, Bi, Hỷ, Xả của Bồ-tát mau được viên mãn. Nhờ vậy, mau đắc trí Nhất thiết trí, cho đến khi ngôi tòa Bồ-đề, không bao giờ xa lìa sáu pháp Ba-la-mật-đa như thế. Nếu Đại Bồ-tát thường không xa lìa sáu pháp Ba-la-mật-đa như thế, tức là không xa lìa trí Nhất thiết trí.

Cho nên này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát muốn mau chứng đắc trí Nhất thiết trí thì phải siêng năng tinh tấn tu học sáu pháp Ba-la-mật-đa, luôn phải siêng năng tinh tấn tu học sáu pháp Ba-la-mật-đa. Nếu Đại Bồ-tát thường siêng năng tinh tấn tu học sáu pháp Ba-la-mật-đa như vậy thì tất cả căn lành mau được viên mãn, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Cho nên, này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát luôn luôn tương ứng với sáu pháp Ba-la-mật-đa không được lơ đãng.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, làm thế nào để Đại Bồ-tát luôn tương ứng sáu

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

pháp Ba-la-mật-đa không được lơ đãng?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Nếu Đại Bồ-tát như thật quán sắc chẳng phải tương ứng, chẳng phải không tương ứng; như thật quán thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải tương ứng, chẳng phải không tương ứng. Nói rộng cho đến như thật quán trí Nhất thiết trí chẳng phải tương ứng, chẳng phải không tương ứng. Đại Bồ-tát ấy luôn tương ứng với sáu pháp Ba-la-mật-đa, không bao giờ lơ đãng.

Lại nữa này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát luôn nghĩ: “Ta không nên trụ nơi sắc, cũng không trụ nơi chẳng phải sắc. Nói rộng cho đến ta không nên trụ trí Nhất thiết trí, cũng không nên trụ nơi chẳng phải trí Nhất thiết trí. Vì sao? Vì sắc chẳng phải năng trụ, chẳng phải sở trụ. Nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí chẳng phải năng trụ, chẳng phải sở trụ.” Đại Bồ-tát ấy luôn tương ứng với sáu pháp Ba-la-mật-đa không bao giờ lơ đãng.

Thiện Hiện nên biết, nếu Đại Bồ-tát dùng phương tiện vô trụ như thế tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa thì Đại Bồ-tát ấy mau chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Thiện Hiện nên biết, như người muốn ăn quả Yêm-một-la (*quả xoài*), quả Bàn-na-bà (*quả na*) trước tiên phải lấy hạt của nó trồng vào đất tốt, theo thời gian phân bón, săn sóc, sửa sang, lần lần nó phát triển mầm chồi, thân, cành, lá. Gặp thời tiết hòa hợp nó trở hoa, kết trái, đến khi quả chín, hái ăn.

Như vậy này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát muốn đắc quả vị Giác ngộ cao tột, trước tiên phải học sáu pháp Ba-la-mật-đa. Lại đối với hữu tình, dùng Bố thí, hoặc dùng Ái ngữ, hoặc dùng Lợi hành, hoặc dùng Đồng sự để cảm hóa họ. Đã cảm hóa họ rồi, dạy bảo họ an trụ Bố thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tinh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa, khiến họ an trụ vào pháp phần Bồ-đề như bốn Niệm trụ... Sau khi an trụ, được giải thoát tất cả đại khổ sinh tử, chứng đắc an lạc thường trụ, tịch tĩnh vĩnh viễn Bồ-tát ấy sẽ đắc quả vị Giác ngộ cao tột, đến tận đời vị lai luôn luôn làm lợi ích cho tất cả.

Cho nên này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát đối với các pháp không muốn nhờ vào duyên khác mà lại tự khai ngộ, muốn đem lại sự thành tựu cho hữu tình, muốn làm nghiêm tịnh cõi Phật, muốn

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

mau an ổn ngôi tòa Bồ-đề vi diệu, muốn hàng phục các ác ma, muốn mau chứng đắc trí Nhất thiết trí, muốn chuyển pháp luân độ chúng hữu tình thì nên học sáu pháp Ba-la-mật-đa, dùng bốn Nhiếp pháp làm phương tiện để cảm hóa các loài hữu tình, giải thoát các khổ sinh tử. Khi Bồ-tát siêng năng tu học như vậy thì nên luôn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Phật nói Bồ-tát phải siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa chăng?

Phật dạy:

–Đúng vậy, đúng vậy! Ta nói Bồ-tát nên siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Thiện Hiện nên biết, các Đại Bồ-tát đối với tất cả pháp, muốn được tự tại thì nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có đầy đủ oai lực lớn, có thể làm cho các Đại Bồ-tát được tự tại với tất cả pháp.

Thiện Hiện nên biết, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là cửa mà các pháp lành hướng đến. Ví như biển lớn là cửa của tất cả dòng sông chảy về. Cho nên này Thiện Hiện, nếu là thiện nam Thanh văn thừa, thiện nam Độc giác thừa, thiện nam Bồ-tát thừa thì phải siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này.

Thiện Hiện nên biết, ví như người bắn giỏi, mặc áo giáp kiên cố, cầm cung tên tốt không sợ địch thù. Cũng vậy, các Đại Bồ-tát giữ gìn phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí, làm cho quân ma, ngoại đạo và những phái luận khác không thể nào thắng được. Cho nên này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, chuyển bánh xe diệu pháp độ chúng hữu tình thì phải siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu Đại Bồ-tát siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa thì được chư Phật Thế Tôn ở quá khứ, vị lai và hiện tại luôn hộ niệm.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa:

–Bạch Thế Tôn, vì sao Đại Bồ-tát thường siêng năng tinh tấn tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa, được chư Phật quá khứ, vị lai, hiện tại cùng hộ niệm?

Phật dạy Thiện Hiện:

www.daitangkinh.org

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Nếu Đại Bồ-tát thường siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa tức là tu hành Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí, được chư Phật Thế Tôn quá khứ, vị lai và hiện tại cùng hộ niệm.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát ấy tu hành Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí như thế nào để được chư Phật Thế Tôn quá khứ, vị lai và hiện tại cùng hộ niệm?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Khi Đại Bồ-tát ấy tu hành Bồ thí ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí, quán Bồ thí ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí đều chẳng thể nắm bắt được, chư Phật Thế Tôn quá khứ, vị lai, hiện tại cùng hộ niệm.

Lại nữa này Thiện Hiện, chư Phật quá khứ, vị lai, hiện tại mặc dầu thường hộ niệm Đại Bồ-tát ấy nhưng không dùng sắc, thọ, tưởng, hành, thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí để dẫn phát sự hộ niệm, vì sắc cho đến trí Nhất thiết trí đều chẳng thể nắm bắt được.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát tuy nhiều pháp phải học nhưng không có học pháp nào!

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy! Các Đại Bồ-tát mặc dầu nhiều pháp phải học nhưng không có học pháp nào. Vì sao? Vì thật sự không có pháp để chúng Đại Bồ-tát tu học.

Khi ấy, Thiện Hiện bạch Phật:

–Phật giảng nói pháp tóm lược hay sâu rộng tương ứng với sáu pháp Ba-la-mật-đa cho chúng Đại Bồ-tát. Nếu Đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, chuyển pháp luân vi diệu độ thoát hữu tình thì đối với pháp tương ứng với sáu pháp Ba-la-mật-đa này dù tóm lược hay sâu rộng phải đều lắng nghe, thọ trì, đọc tụng để được thông suốt. Thông suốt rồi tư duy đúng lý. Sau khi tư duy phải quán sát rõ ràng, đúng đắn. Quán sát rồi làm cho tâm và tâm sở đối với tướng sở duyên không bị lay động?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phật dạy Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông nói! Lại nữa này Thiện Hiện, đối với giáo pháp tương ứng sáu sáu pháp Ba-la-mật-đa mà Phật Thế Tôn đã nói dù tóm lược hay sâu rộng các Đại Bồ-tát đều phải siêng năng tinh tấn, phải như thật biết rõ về tướng rộng hẹp của các pháp.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Đại Bồ-tát làm thế nào để như thật biết rõ tướng rộng hẹp của các pháp?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Nếu Đại Bồ-tát như thật biết rõ tướng chân như của sắc, như thật biết rõ tướng chân như của thọ, tưởng, hành, thức, nói rộng cho đến như thật biết rõ tướng chân như của trí Nhất thiết trí thì Đại Bồ-tát ấy như thật biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là tướng chân như của sắc? Thế nào là tướng chân như của thọ, tưởng, hành, thức? Nói rộng cho đến thế nào là tướng chân như của trí Nhất thiết trí để các Đại Bồ-tát như thật biết rõ mà học, như thật biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Chân như của sắc không sinh, không diệt, không trụ, không đổi nhưng có thể giả lập. Đó gọi là tướng chân như của sắc. Chân như của thọ, tưởng, hành, thức cũng không sinh, không diệt, không trụ, không thay đổi nhưng mà có thể giả lập. Đó gọi là tướng chân như của thọ, tưởng, hành, thức. Nói rộng cho đến chân như của trí Nhất thiết trí không sinh, không diệt, không trụ, không đổi nhưng có thể giả lập. Đó gọi là tướng chân như của trí Nhất thiết trí.

Các Đại Bồ-tát nên như thật biết rõ để học, phải như thật biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Lại nữa này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát như thật biết rõ tướng thật tế của sắc, như thật biết rõ về tướng thật tế của thọ, tưởng, hành, thức, nói rộng cho đến như thật biết rõ về tướng thật tế của trí Nhất thiết trí thì Đại Bồ-tát ấy như thật biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Thiện Hiện lại bạch Phật:

www.daitangkinh.org

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bạch Thế Tôn, thế nào là tướng thật tế của sắc, thế nào là tướng thật tế của thọ, tướng, hành, thức, nói rộng cho đến thế nào là tướng thật tế của trí Nhất thiết trí, để các Đại Bồ-tát như thật biết rõ mà tu học, để như thật biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp?

Phật dạy Thiện Hiện:

–Không có biên giới của sắc, đó gọi là tướng thật tế của sắc. Không có biên giới của thọ, tướng, hành, thức, đó gọi là tướng thật tế của thọ, tướng hành, thức. Nói rộng cho đến không có biên giới của trí Nhất thiết trí, đó gọi là tướng thật tế của trí Nhất thiết trí. Các Đại Bồ-tát như thật biết rõ để học, như thật biết rõ về tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Lại nữa này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát như thật biết rõ tướng pháp giới của sắc; như thật biết rõ tướng pháp giới của thọ, tướng, hành, thức; nói rộng cho đến như thật biết rõ về tướng pháp giới của trí Nhất thiết trí thì Đại Bồ-tát ấy như thật biết rõ về tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là tướng pháp giới của sắc; thế nào là tướng pháp giới của thọ, tướng, hành, thức; nói rộng cho đến thế nào là tướng pháp giới của trí Nhất thiết trí để các Đại Bồ-tát như thật biết rõ mà học, như thật biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Phật dạy:

–Sắc như hư không, không chướng không ngại, không sinh, không diệt, không gián đoạn, không liên tục nhưng không giả lập, gọi đó là tướng pháp giới của sắc. Thọ, tướng, hành, thức như hư không, không chướng ngại, không sinh, không diệt, không gián đoạn, không liên tục nhưng không giả lập, gọi đó là tướng pháp giới của thọ, tướng, hành, thức. Nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí như hư không, không chướng không ngại, không sinh, không diệt, không gián đoạn, không liên tục nhưng không giả lập, gọi đó là tướng pháp giới của trí Nhất thiết trí. Các Đại Bồ-tát như thật biết rõ để học, như thật biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Bấy giờ Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát làm thế nào để biết tướng rộng hẹp của tất cả pháp?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phật dạy Thiện Hiện:

– Các Đại Bồ-tát như thật biết rõ về tất cả pháp không hợp, không tan thì Đại Bồ-tát ấy sẽ biết tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

– Bạch Thế Tôn, tất cả pháp không hợp, không tan là những pháp nào?

Phật dạy Thiện Hiện:

– Sắc không hợp, không tan. Thọ, tưởng, hành, thức không hợp, không tan, nói rộng cho đến trí Nhất thiết trí không hợp, không tan. Tham dục, sân giận, ngu si không hợp, không tan. Cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc không hợp, không tan. Cảnh giới hữu vi, cảnh giới vô vi không hợp, không tan. Vì sao? Vì các pháp ấy không có tự tánh. Nếu không có tự tánh thì không sở hữu. Nếu không sở hữu thì không thể nói có hợp hay có tan. Các Đại Bồ-tát biết rõ tất cả pháp như vậy thì biết rõ tướng rộng hẹp của tất cả pháp.

